

ప్రతులు
పరిమి రామకృష్ణశాస్త్రి
రైకలూరు (కృష్ణా జిల్లా)

కారకప్రతు ప్రీంట్స్, పెద్దాపురం ఫోన్ : 41605

R. L. Narayana

ధర్మానుష్ఠాన చంద్రిక

ధర్మ రక్షణ రక్షణః
ధర్మాన్ని నిత రక్షిస్తే, ధర్మం విన్ను రక్షిస్తుంది

ప్రవచనం :

పరిమి రామకృష్ణశాస్త్రి
రైకలూరు - 521 333
(కృష్ణా జిల్లా)

శ్రీ హనుమద్భావనం

గోవుదీక్షుత వారాశిం ముఖేకృత రాక్షసం
రామానుజ నమోనమానా గమ్యం నందే2 నివాన్మజమ్
అంజనా నందనం వీరం జానకీ శోక నాశనం
కపీక మాజ్ఞహంతారం వందే లంకా భయంకరమ్॥
యత్ర యత్ర రఘునాథ కీర్తనం తత్రతత్రకృతమస్త కాంజలిం
బాష్పవారి పరిపూర్ణ లీచనం మారుతిం నమత రాక్షసాంతకం॥

జయపంచకం

జయత్యుతబలో రామో లక్ష్మణశ్చ మహాబలః
రాజా జయతి సుగ్రీవో రాఘవేణాభి పాలితః॥
దాసో2 హం కోసలేంద్రస్య రామస్యా క్షిప్త కర్మణః
హనుమాన్ శత్రుసైన్యానాం నిహంతా మారుతాత్మజః॥
నరావణ సహస్రసంఘే యుద్ధే ప్రతిబలం భవేత్
శిలాలిస్తు ప్రహరతః పాదపైశ్చ సహస్రశః॥
ఆర్ద్రయత్నా పురం లంకా మభివార్జ్యన మైదిలిం
సమ్మూర్తార్థగమిస్యమి మిషతాం సర్వరక్షసామ్॥
(సుందరకాండ 42వ సర్గ 33, 34, 35, 36 శ్లోకములు)

ధర్మాత్మా సత్య సంధశ్చ రామో దాశరథిర్హృది
పారుషేవా2 ప్రతి ధ్వంధ్యః శత్రవం జహిరావణేం॥
(యుద్ధకాండ 91వ సర్గ 73 శ్లోకం)

నమోస్తు రామాయ సలక్షణాయ

దేవ్యైవ తస్యై జనకాత్మజాయై

నమోస్తు రుద్రేన్ద్ర యమానిలేభ్యో

నమోస్తు చంద్రార్క మరుద్గణేభ్యః॥

(సుందరకాండ 13వ సర్గ 50 శ్లోకం)

ఈ శ్లోకమును రోజాకు 1: ఎక్కుయములు చొప్పున 40
రోజాలు పఠించిన కార్యసిద్ధి యగును.

మిక్కిలి శుభఫలదమైన నెమలి కన్నుల వింజామరను శంకగునికి
సమర్పించిన వానికి కోటి సంగవల్పురములు శివలోక ప్రాప్తి కలుగును.

గాయత్రికి మింగిన మంత్రం, తల్లికి మించిన దైవాలేదు.
ప్రణవముతో సమానమైనది రామనామము.

జ్ఞానాన్ని అందుకోవాలంటే తారకనామం చేసితిరాలి.

కృష్ణ కృష్ణ కృష్ణ - అని మున్నూరు నిత్యము పఠించినచో
పది వేల యజ్ఞములు చేసిన ఫలము వచ్చును.

హరేరామ, హరేరామ అను అష్టాక్షరీ మంత్రం నిత్యము ఎవరు
జపము చేయుదురో వారు చండాలుదైనను తరింతురు. సర్వపాప
విముక్తులగుదురు. శాశ్వత ముక్తిని పొందుదురు.

“శ్రీరామ జయ రామ జయ జయ రామ” అను మంత్రము
నిత్యము 73 సార్లు పఠించిన సర్వ కార్యసిద్ధిని కలిగించును.

సమస్త దేవతలకు ‘అగ్ని’ ముఖము కనుక ‘అగ్ని’ని సేవించిన
సమస్త విశ్వర్యములు కలుగును.

జన్మించిన శివాలయముతో ఒక జుగిషేకము చేస్తే రోజా
అర్చకత్వం జరుగుచున్న శివాలయంలో పది ఆరేషేకములు చేస్తే ఎంత
ఫలితమో అంత ఫలితం కలుగును.

మానవ ధర్మములు

1) ఉదయమున లేవగానే ధ్యానించవలసిన క్షణములు :

1) యస్మాత్ జాతం జగత్సర్వం

యస్మి స్వప బ్రహ్మతే

యేతేదం దార్యతేనై

తస్య జ్ఞానాత్మనే నమః॥

2) త్రైలోక్య చైతన్యమయా

అదిదేవా శ్రీనాథా విష్ణో

భవదాత్మయైవ ప్రాతస్సముత్థాయ

శివప్రియార్థం సంసారదూత్రాం అనువర్తయిష్యే॥

3) సుప్తః ప్రబోధితో విష్ణో హృషీకేన

యత్రయా యద్యత్ కారయఃః కర్మ తత్ కరోమి తవాత్మయా॥

2) సముద్ర వసనే దేవీ పర్వత వనముడలే

విష్ణుసత్త్వి నమస్తుభ్యం పాదస్పర్శాం క్షపస్వ మే॥

ఈ భూ ప్రార్థన, మంచము మీద కూర్చుని చేతులు తొలిమీద ఆవిరి చేయవలెను. తర్వాత కాళ్ళు బూజిమీద ఉంచాలి.

3) సూర్యోదయమునకు ముందుగానే నిద్ర లేచాలి.

4) సూర్యోదయమునందు నిద్రించువాడు అభినిర్ముక్తుడను పాతకుడగును.

5) సూర్యాస్తమయమునందు నిద్రించువాడు ఆంకుమాన్ అను పాతకుడగును.

6) సూర్యునికి ఎదురుగా దంతధావన చేయరాదు. దంత ధావన మధ్యవేలితో చేయవలెను.

7) దంతధావన నడుస్తూ చేయరాదు. ఉమ్మిలో పొచివుండుట వలన చీములు మొదలగునవి తిని మరణించును. ఆ పాపము ఉమ్మిన వారికి కలుగును.

8) మల మూత్ర విసర్జనమును సూర్య చంద్రులకు ఎదురుగా చేయరాదు. గాలికి ఎదురుగా చేయవలెను.

9) తెల్లవారు జామున

4-5 గం॥ మధ్య చేయు స్నానం ఋషి స్నానం

5-6 గం॥ మధ్య చేయు స్నానం దైవ స్నానం

6-7 గం॥ మధ్య చేయు స్నానం మానవ స్నానం

7 గం॥ తర్వాత చేయు స్నానం రాక్షస స్నానం

10) చన్ద్రీటి స్నానం ఉత్తమము

ప్రవాహ ఉదకమున స్నానం ఉత్తమోత్తమము.

చెరువులో స్నానం మధ్యమము

నూరివద్ద స్నానం అధమము.

మిగిలిన స్నానములకు పేర్లు లేవు. వేయి పనులు ఉన్నను మాని సకాలములో స్నానము చేయవలెను.

11) ప్రవాహమునకు ఎదురుగా వుండుములు, వాలుగా స్త్రీలు స్నానం చేయవలెను. (కుమారస్వామి జననము ఆధారముగా)

12) ఒక నదిలో స్నానము చేయుచు మరొక నదిని దూషించరాదు.

13) చన్ద్రీటి స్నానము - శిరస్సు తడుపుకొని ప్రారంభించవలెను. (శిరస్సునందు జ్ఞాన కణములుండును కావున నాటిని రక్షించుకొనుటకు)

14) వేడి నీటి స్నానము - పాదములు తడుపుకొని ప్రారంభించవలెను. (నరములకు బలము కనుక)

15) స్నానము చేయుకపుడు దేహమును పైనుండి క్రిందకి రుద్దుకొనిన కామేచ్ఛ పెరుగును. అశ్శముగా రుద్దుకొనిన కామం నశించును.

16) సముద్ర స్నానమునకు వెళ్ళునపుడు ముందుగా చప్పటి స్నానము చేసి, సముద్ర స్నానము చేయవలెను తరువాత మరల చప్పటి స్నానము చేయవలెను.

17) 15 నిమిషములు దాటి సముద్రంలో స్నానము చేసినచో పుంసత్కము నశించును.

18) మంగళ, శుక్రవారములలో సముద్రస్నానం చేయరాదు.

19) సముద్ర స్నానం వైశాఖ, ఆషాఢ, కార్తీక, మాఘ మాసములయందు, అర్ధోదయ, మహాదయ సమయములయందు చేయవలెను.

20) సముద్ర స్నానం చేయునపుడు బయట మట్టిని లోపల చేయవలెను. (సముద్రుని మా ఊరు రావద్దని).

21) నదులు, కాలువలు, చెరువులలో స్నానమునకు వెళ్ళినపుడు, లోపల మట్టిని ముమ్మారు బయట చేయాలి. (అవి శాశ్వతంగా ఉండుట కొరకు)

22) స్నాన సమయమందు మానముగా ఉండనిచో తేటస్సు పొందించును.

23) మార్గోదయమునకు ముందుగానే స్నానము చేసిన సూర్యుని శక్తి నీటిలో ఉండును కనుక ఆరోగ్యప్రదము.

24) పురుషుడు వస్త్రముతోనే స్నానము చేయవలెను. లేకున్న దేహము ఏకాచగ్రస్తము అగును. స్త్రీదిగంధముగా స్నానము చేయవచ్చునని శాస్త్రము ఉన్నది.

25) స్నానమునకు వెళ్ళునపుడు పాత్ర, సైమిద బట్ట రెండు ఉండవలెను. లేనిచో అశుభము.

26) స్నానానంతరము ముందుగా ముఖము, తర్వాత వక్షము, పిదప శిరస్సు మిగత భాగములు తుడుచుకొనవలెను. ముందుగా శిరస్సు తుడుచుకొనిన దర్శిదం కలుగును.

27) స్త్రీలు స్నానము చేయునపుడు జాబ్బు చివర ముడి వేసుకొనవలెను. లేనిచో దేహము ఏకాచగ్రస్తమగును.

28) స్నానము చేయుటకు కట్టుకొని, తడిపిన బట్టను క్రిందికి వదలవలయును. ఈ బట్టను తానైనా ఉనికి ఆరవేయవలయును లేదా బాధ్య పిల్లలు ఆరవేయవలెను. అంతేకాని ఇతరుల కివ్వరాదు.

29) బట్టలు మార్చుకొనేటప్పుడు పాడి బట్టను పైకి తీయవలెను. క్రిందకు విడువరాదు.

30) స్నానము ఎక్కువసేపు చేయవలెను.

31) స్నానములు మూడు రకములు. అవి

1. అభ్యంగన స్నానము (తలంటు సోనుకొనుట)

2. అవల్గద స్నానము (దీక్ష చివర చేయునది)

3. ఆమమర్షద స్నానం (తడి బట్టచే దేహము రుద్దుకొనుట. జ్ఞానము బాగుగా వచ్చుటకు)

32) అధినారం తలంటు స్నానము - తాపము

సోమవారం " " - కాంతి

మంగళవారం " " - మృతి

బుధవారం " " - బ్రహ్మ

గురువారం " " - దిననాశము

శుక్రవారం " " - విపత్తు

శనివారం " " - బోగము

కలుగుచేయును. (ఇవి పురుషులకు మాత్రమే)

33) శిరస్సు స్నానం చేసినపుడే తడి విభూదిని పెట్టుకొనవలెను. కంఠ స్నానం చేసినపుడు పాడి విభూదిని పెట్టుకొనవలెను.

34) విభూదిని ముందుగా బొటన వ్రేలుతో కుడి నుండి ఎడమకు పెట్టుకొని, మధ్యవ్రేలితో సరిచేసి తరువాత మధ్య మూడు వ్రేలతో పెట్టుకొనవలెను.

35) విభూదిని మూడు గీతలుగా పెట్టుకోవడమంటే సత్వ రజ ప్రమో గుణములకు అతీతుడని అర్థము.

36) కనుబొమ్మల మధ్య జ్ఞాన వేత్రము వుంటుంది కావున దానికి అచ్చాదనముగా కుంకుమ ధరించవలెను.

37) చూపుడు దైతిలో బొట్టు పెట్టుకోరాదు.

38) మాతన వస్త్రములు బొట్టు లేకుండా యిచ్చినచో పుచ్చుకొన్నవారు ఆరుమాసములలో మరణింతురు.

39) ముక్కు మొదలు, నాలుక చివరరెండూ కనిపించనిచో ఆరు మాసములలో మరణింతురు.

40) మానవుడు కర్పూర హారతి పుచ్చుకోరాదు.

41) పూజా పుష్పము శిరస్సుపై పెట్టుకోవలెను.

42) దళమును కుడిచేతిలో పెట్టుకోవలెను. బాహ్యమునకు వెళ్ళినపుడు జందెమును కుడిచేతికి చుట్టుకోవలెను.

43) భోజనానికి చివరి వేసినపుడు, అరటి ఆకు చివర కూర్చున్న వారికి ఎడమవైపు వుండునట్లు వేయవలెను. కుడివైపునకు వుండునట్లు వేయరాదు.

44) చివరిలేని పిస్తరి చర్మములో సమానము. కుట్టుడు ఆకు వేయవచ్చును.

45) ఇతరులకు భోజనము పెట్టినపుడు, యజమాని వారిని తన కుడివైపున కూర్చోపెట్టుకోవలెను.

46) భోజనానంతరం మజ్జీగ త్రాగవలెను.

47) ఒంటిగా భోజనం చేసిన పేరు లేదు.

ఇద్దరు కూడిన భుక్తి

ముగ్గురు కూడిన భోజ్యము

నలుగురు కూడిన భోజనము

కావున యజమాని తన బిడ్డలలో కలిసి భోజనం చేయవలెను.

48) భార్యా భర్తలు కలిసి భుజించరాదు (అయుక్తీణం)

49) భోజన సమయమునందు మంచినీటి చెంబును కుడివైపున వుంచుకొనవలెను.

50) ఉత్తర దిక్కుగా కూర్చొని భోజనం చేయరాదు.

51) పీట మీద ఒక కాలు, క్రింద ఒక కాలు వుంచి భోజనం చేయరాదు.

52) ఒంటి బట్టలో భోజనం చేయరాదు.

53) రెండు చేతులతో తప్ప, ఒంటిచేతితో నమస్కారం చేయరాదు.

54) నమస్కారం చేయునపుడు నమస్తే అనరాదు. పెద్దలకు "నమో నమః" సామాన్యులకు "నమోనః" అనాలి.

55) పాదాభివందనము చేయువారు, తమ ఎడమ చేతిని అవతలివారి ఎడమ పాదముపై ఉంచి, ఆ చేతిమీదుగా తమ కుడి చేతిని అవతలవారి కుడి పాదముపై వుంచి ముమ్మారు కళ్ళకు అడ్డుకోవాలి.

56) పురుషులు మాత్రమే భూపితాదా అనిసాష్టాంగ నమస్కారము చేయవలెను.

57) స్త్రీలు వక్షఃస్థలం నేలమీద ఆసిన స్త్రీత్వం నశిస్తుంది కనుక మోకాళ్ళు నేలపై ఆని, తమ యడమ పాదము మీద కుడిపాదము ఆని సాష్టాంగ నమస్కారము చేయాలి.

58) ఆలయములలో, పభలో, ప్రభువు పన్నిదానములో, వీరాచిపతుల పన్నిదానములో వ్యక్తులకు ప్రత్యేకంగా నమస్కరించరాదు. వారే నమస్కారమునకు అర్హులు.

59) పాదములు తాకి దణ్ణం పెడితే, దణ్ణం పెట్టించుకున్న వారికి శత్రులు పోతాయి.

60) ముని, వన్యాన వృత్తిలోనున్నవారు అశిర్వాదం చేయించుకొనరాదు.

61) పెద్దలు స్నానము చేయుకుండ ఆశీర్వదించరాదు. కావున వారి స్నానానంతరమే నమస్కరించాలి.

62) ఉదయము తూర్పునకు తిరిగి పని ప్రారంభించవలెను. సాయంత్రం ఉత్తరమునకు తిరిగి ప్రారంభించవలెను.

63) తాంబూలము ముచ్చినపుడు, తమలపాకుల చివుళ్లు, అరటిపండ్ల చివుళ్లు పుచ్చుకొనేవారికి ఎదురుగా ఉండవలెను. లేనిచో తాంబూలం వర్జము.

64) తమలపాకులు మూడు లేక ఐదు, వక్కలుగాని పండ్లుగాని రెండు పెట్టవలెను.

65) భోజనానంతరం తాంబూలం నూరు ఆడుగులు నడచి వేసుకొనవలెను.

66) తమలపాకుల మీద నున్నము చూపుడు వ్రేలుతో రాయకూడదు. క్రొటన వ్రేలితో వ్రాయవలెను.

67) ఆలయమునకు, పెద్దల వద్దకు, పీఠాధిపతుల వద్దకు వివాహానికి, పురాణానికి మొ॥ వెళ్ళునపుడు చెప్పులు వేసుకొన కూడదు. (పాదచారిగ వెళ్ళవలెను కనుక)

68) పెద్దల దగ్గరకు, తపోవనమునకు వెళ్ళేటప్పుడు వినయ విధేయతలతో వెళ్లాలి. అవాంఛంముతో వెళ్లరాదు.

69) యజ్ఞపవీతము దేహ విమోచనం వరకు పుండాలి.

70) యజ్ఞపవీతమునకు నూలు పోగు ముడి పడితే బ్రహ్మహత్యా పాపము అన్వతుంది.

71) ఉపనయనమప్పుడు మొరటిది, స్నాతక వ్రతమప్పుడు రెండవది, వివాహములో అత్తమామలు మూడవది, సైమిద వస్త్రము లేకుండా పున్న దోష పరివార్యము నాలుగవది యజ్ఞపవీతములు గృహస్థునకు వేయుదురు.

72) నిద్రించునపుడు యెడమ చేతిని తలక్రింద పెట్టుకొని, యెడమ వైపునకు తిరిగి నిద్రించవలెను.

(సూర్యుడే సంచరించుట వలన ఆరోగ్యము కలుగును.)

73) సులక మంచముపై పెరుండునపుడు, కాళ్ళవైపు తల పెట్టి పరుండరాదు.

74) పట్టిమంచము నేయునపుడు బద్దెలు లెక్కపెట్టి నాలుగుతో బాగించగా శేషము ఒకటి వచ్చిన ఆయుర్దాయము, రెండు వచ్చిన లక్ష్మి, మూడు వచ్చిన కీర్తి, నున్న వచ్చిన మరణము వచ్చును. కావున నాలుగుతో బాగించిన శేషము మిగులవలెను. నిలువుకి నిలువే లెక్క, అడ్డనికి అడ్డమే లెక్క.

75) తడి కాళ్ళతో పరుండరాదు.

76) చెడు వ్యవృత్తులు వచ్చిన వెంటనే లేచి, ఎండు పుడక గాని, తాటియాకు గాని తుంచి కాళ్ళు చేతులు కడుక్కొనినచో రోమును పోవును.

77) విశ్వామిత్ర స్వష్టిలోపున్న వస్తువులను పితృకార్యములకు వాడరాదు. (వంకాయ, పెద్దగుమ్మడికాయ, వచ్చి విగసకాయ, కరివేపాకు, గోంగూర, రెల్లు, కుంకుళ్ళు మొ॥)

78) 84 లక్షల కీవరాసులలో గోవుయే పవిత్రమైనది. మలమూత్రములు కూడ పవిత్రమే అయిన జంతువదొక్కటే.

79) కొద్ది ప్లేహాన్ని నడిపేవాడు ప్లేహితుడు.

80) చిరకాలము ప్లేహము చేసేవాడు మిత్రుడు.

81) కడుపులోని మాటను చెప్పుకొనేవాడు సుహృత్.

82) మానవుని కాలిబొటన వ్రేలు నాడి ఆగిన రెండు గంటలలో మరణించును.

83) దుఃఖమనగా అపినా ఆగకుండా వచ్చునది.

84) వోకమనగా దృక్పథమును చూచిన వచ్చునది.

85) ముక్కువద్దనున్న కళ్ళమొదలు నుండి వచ్చు నీరు దుఃఖము. కళ్ళచివరనుండి వచ్చు నీరు ఆనందబాప్తుములు.

86) సంస్కారమును బట్టి భోగము, కర్మను బట్టి జన్మ వచ్చును.

87) స్త్రీలకు బీస సంఖ్యగల అక్షరములతో పేరులు పెట్టుట మంచిది.

88) పురుషులకు సరి సంఖ్యగల అక్షరములతో పేరులు పెట్టుట మంచిది.

89) గర్భిణీ స్త్రీ ఏడవమాసము తర్వాత ఏ భావనతో వుంటుందో ఆ భావనగల సంతానం కలుగుతుంది.

90) స్త్రీలు వరకార్యము చేయునపుడు, వరపురుషునితో మాట్లాడవలసి వచ్చినపుడు భర్తను తలచుకొని చేసిన దోషము వుండదు.

91) స్త్రీ కాలి బొటనధ్విరితో నేలపై వ్రాయరాదు.

92) భార్యచేసిన పాపంలో భర్తకు భాగముండదు. కాని భర్తచేసిన పుణ్యంలో భార్యకు సగం భాగం వుంటుంది. పాపంలో వుండదు.

93) మానవునికి బ్రహ్మజ్ఞానము కలవారి యందు భక్తి, శివపూజ, దానశీలత, సజ్జన సాంగత్యం, ఈ నాలుగు ఉండాలి.

94) భోజనము తక్కువ కాలంలో చేయవలెను.

95) దానము పాత్రల నెరిగి యిచ్చుట మంచిది.

96) అపాత్రునికి దానము చేసిన, వాడు చేసిన పాపము దానము చేసిన వారికి వచ్చును.

97) అతి దానము వలన పాడైనవాడు బలిచక్రవర్తి.

98) అతి కామం వలన పాడైనవాడు రావణుడు.

99) అతి లోభం వలన పాడైనవాడు దుర్యోధనుడు.

100) అతి కోపము వలన పాడైనవాడు విశ్వమిత్రుడు. కావున అగి నప్పుడూ పనికిరాదు.

101) భగవద్గీత అందరూ చదవ వచ్చును.

102) వాల్మీకి రామాయణంలోని సుందరకాండ స్త్రీలు పఠించరాదు. (గాయత్రీ మంత్రము ఉన్నది గనుక)

103) ఉత్తమ మానవుడు తన బలము, తనవారి బలము దైనబలము చూచుకొని కార్యము ప్రారంభించును.

104) మధ్యముడు తన బలము, తనవారి బలము చూచుకొనును.

105) అధముడు తన బలమే చూచుకొనును.

106) మాన, ప్రాణ రక్షణయందు దర్మము చెడకుండ దర్మ సూక్ష్మము పాటించవచ్చును.

107) శాశ్వత స్నేహము కోరువారు మూడు ఫలములు చేయరాదు. 1) వాగ్వివాదము 2) దనము ఇచ్చి పుచ్చుకొనుట (అప్పు) 3) అతను లేని సమయమున అతని భార్యతో మాట్లాడుట.

108) ఏడవర నుండి తూర్పునకు వ్రవహించునది నది. తూర్పునుండి వడమరకు వ్రవహించునది నగరము.

109) 5 సం॥ల వరకు పిల్లల పాప పుణ్యములు తల్లి తండ్రులకు సంభవించును. కనుక లాలించి పెద్దచేయవలెను. తర్వాత 10 సం॥లు శిక్షణలో ఉంచవలెను. 16 సం॥లు వచ్చిన తర్వాత కుమారుని మ్రిత్యునిగా చూడవలెను.

110) కుల్పి అనుగా తాను చేసిన పనివల్ల తనకు వచ్చు బాధ.

111) జ్ఞాని అజ్ఞాన నాశనాన్నీ కోరుతాడు.

112) అమరపైలేనే భూమిని త్రవ్వాలి. కరణము లేకుండా త్రవ్వితే ఉపపాతకమౌతుంది.

113) దాశ్యవ్యము, సైయవ్యవ్యము, దీరవ్యము, ఉచితక్షత ఇవి సహజమైనవి. నేర్చుకుంటే వచ్చేవికావు.

114) పనిత, పండితుడు, తీగ ఆశ్రయము లేనిదే వాణించరు.

141) కామం ఎక్కువగా వుంటే, ఆ ఇంటి వ్యర్థముండదు.

142) గడప ఇవతల నుంచి భిక్షము పెట్టిన యెడల లక్షి తొలగిపోవును.

143) కర్పూరము వేసవిలో దానమిచ్చినచో దుఃఖము తొలగును.

144) తల్లికి ఒకసారి, తండ్రికిరెండుసార్లు, పెద్దలకు మూడుసార్లు, భగవంతునికి నాలుగుసార్లు నమస్కరించాలి.

145) తాటాకు విసనకర్త శుభప్రదము. మద్దికుండ మిత్రము. తాటాకు విసనకర్త దానము చేసిన శుభప్రదము.

146) వేపచెట్టు లక్షి స్వరూపము. రావి చెట్టు విష్ణు స్వరూపము. కాబట్టి వేప, రావి చెట్లకు వివాహం చేస్తారు.

147) అశ్శీలము, అమంగళము అగు మాటలను ఎప్పుడూ ఆనకూడదు. శోభన దేవతలు గృహములో ఉండే, "తదాస్తు" అంటూంటారు కాబట్టి

148) స్త్రీలకు సంతానం కలుగుటకు అడ్డుగానున్న శక్తిని రావి చెట్టు తొలగిస్తుంది. కాబట్టి అశ్వత్థప్రదక్షిణలు చేస్తే పంథానం కలుగుతుంది. (ఈథో అను గారి రావి చెట్టు ఆకులలోనుండి వచ్చును కనుక)

149) వేప చెట్టు రాతింబవళ్ళు ప్రాణనాయువును ఇస్తుంది. కాబట్టి దాని క్రింద ఎప్పుడైన ఉండవచ్చును. మిగిలిన చెట్ల క్రింద రాత్రుళ్ళు ఉండరాదు.

150) చెల్లె మద్ది చెట్టు (శింశుపా వృక్షము) గాలి, నీడ స్త్రీలకు ఆరోగ్యము నిచ్చును.

151) సాగిజాతము జ్ఞానము నిచ్చును.

152) అవిసి చెట్టు క్రింద జపము చేసిన, చేయవలసిన దానికంటే తక్కువ జపముతో ఫలసిద్ధి కలుగును.

153) మోనము వలన ఆయుర్దాయము పెరుగును.

154) ఆశీర్వాచనము ఇతరులచేత చేయించుకొనవలెను. స్వయముగా చేసుకొనువారు ఒక సంవత్సరములో మరణిస్తారు.

155) ఈర్ష్య ఉన్నతి స్థితికి చేరితే నాశనం కరుతుంది.

156) పైపల్లతో క్రింది పల్లపై ధ్వని చేయరాదు. ఇది ఆరోగ్యమునకు మంచిది కాదు. (పల్ల మారరాదు)

157) వచ్చిన వారికి మగ్ధ్యగ చేస్తే గుణముగావి గొలుక్కు మగ్ధ్యగ నిలుస్తుంది.

158) పురుషులకు ఆత్మయే భార్య స్వరూపము.

159) మామగారు కోడలికి ఆభరణములు ఇచ్చునపుడు, ఆమె మెడలో వేసుకొనే ఇవ్వాలి.

160) చదువుకొనెటప్పుడు ఇద్దరుండాలి. తపస్సు చేసెటప్పుడు ఒక్కరే ఉండాలి.

161) అశుభానికి వెళ్ళనప్పుడు స్త్రీలు ముందు నడుస్తారు. శుభమునకు వెళ్ళనప్పుడు పురుషులు ముందు నడుస్తారు.

162) బార్యతో సంప్రదించకుండా ఇతరులను భోజనానికి పిలువరాదు.

163) ఐదు గోళ్ళ ఉన్న జంతువు మాంసం తినరాదు.

164) శత్రువైనా, వాని యొక్క మంచి గుణములు మెచ్చుకోవాలి.

165) మిత్రుడైనా, వాని యొక్క చెడ్డ గుణములు మెచ్చుకోకూడదు.

166) తండ్రి వద్ద విర్య, అల్లునితో భోజనము ఈ రెండూ అదృష్టముంటేనే కాని లభించవు.

167) అవారము వలన దైవత్వము, ఋషిత్వము లభించును.

168) అనాచారం వలన నీవ జన్మ వస్తుంది.

169) ప్రాతఃకాలమున ధర్మ కార్యములు ఆచరించాలి.

170) మధ్యాహ్నముండు ద్రవ్యము సంపాదించవలెను.

171) సాయంకాలము కోరికయందు ప్రవర్తించవలెను.

172) తల్లిదండ్రులను సేవించువారికి ధర్మము, జయము, సుఖము కలుగును.

173) తనశక్తివలన కలిగేది దైవ భోగము. చెప్పి చేయించుకొనేది రాజ భోగము. తాను కావాలని చెనుకొనేది మానవ భోగము.

174) గృహప్రవేశము రాత్రి పూట చేయవలెను. ఎగటి పూట చేయరాదు.

175) గుహలు ప్రతిధ్వనించ వచ్చును. కాని గృహములు ప్రతిధ్వనించ కూడదు.

176) మానవునికి ఉండకూడా కనబడకుండా ఉండేది దయ. తెలిసికూడా తెలియనిది మరణము.

177) ప్రాద్దుట ఎండ, శవదహనము చేసిన పాగ, మురికి నీరు, తనకన్న ఎక్కువ వయసుగల స్త్రీని వివాహమాడుట, రాత్రి పూట పెరుగు అన్నం తినుట ఆయుర్జ్ఞానములు.

178) సాయంత్రపు ఎండ, హోమ మామము, తనకంటే తక్కువ వయసుగల స్త్రీని వివాహమాడుట, నిర్మల్దకము త్రాగుట, క్షీరాన్నము (అన్నములో పాలుపోసుకొని) రాత్రి తినుట ఆయుర్వృద్ధి కలిగించును.

179) బ్రహ్మచారి, బలవంతుడు, దీరుడు, మాయావి, మానవృత్తుడు, బుద్ధివంతుడు, ఉదారుడు, శంకలేనివాడు మాత్రమే స్త్రీల వద్దకు రాయబారిగా వెళ్ళుట అర్హులు.

180) ఏ వస్త్రా చేసినవారు, చేయించిన వారు, ప్రేరేపించినవారు, చూచి సంకోషించిన వారు - ఈ నలుగురికి సమాన వాటా వస్తుంది.

181) స్వగృహములో దొంగతనం చేసే స్త్రీ ఉన్నచో, ఆమె ఉన్నచోట నశ్చర్యముండదు.

182) ఇంటి నడికప్పు మాత్రమే కాళి చూరుంటే అక్కడ ఇల్లు

కట్టరాదు. ఒక్క ఇల్లే అంటుకొని చల్లారితే ఆ ఇంటి యజమాని సైకి రాదు. ప్రక్క ఇల్లు కాలుతూ, తన ఇల్లు అంటుకుంటే, ఆ అగ్నిహోత్రంలో నేయి వస్తే, ఆ ఇంటి యజమాని సైకి వస్తాడు.

183) భద్రాచలం మూడు సార్లు వెడితే, ఒకసారి కాశీ వెళ్లినంత పుణ్యం వస్తుంది.

184) రెండు తుమ్ములు తుమ్మిన శుభము.

185) తుమ్మిన తరువాత దగ్గిన వెళ్లవానికి లాభం.

186) తుమ్మి తరువాత ఏదైన, వెళ్లవారికి మరణం, తుమ్మి మరల తుమ్మట్టున్నచో దుర్లభ పొందుతారు.

187) కూర్చునేటప్పుడు, నడుకొనేటప్పుడు, కొత్తబట్టలు కట్టుకొనేటప్పుడు, రోజునం చేసేటప్పుడు, దానం చేసేటప్పుడు, విత్తనములు చల్లేటప్పుడు, పెండ్లిలోను తుమ్ము వచ్చిన శుభప్రదము.

188) జ్ఞానము - మోక్షము గురించి ఆలోచించేది.

189) విజ్ఞానము - అనేకపుస్తకములు చదివి, వాటి సారాంశములు చెప్పునది.

190) బుద్ధి - ఇతరులను గూర్చి ఆలోచించేది.

191) ఆశకు ఆచరి ఒడ్డు తృప్తి.

192) బాహ్యత ఆంగీకరించిన తరువాత విస్మరించరాదు. సంపూర్తి చేయుట దర్శనము.

193) తాను సంపాదించిన దానికన్నా, ఇతరులు ఇచ్చిన దానిని రక్షించుకొనడం రెండు రెట్లు కష్టము.

194) సాపాత్యుడు పాప కార్యము చేయునపుడు ఇతరులతో సంప్రదింపదు.

195) త్యాగ మున్నంత వరకు మనిషిలో చావు లేదు.

196) తీర్థ యాత్రి సమయములో బ్రహ్మచర్యమును పాటించాలి.

197) యజమానికి భార్య ఎడమ వైపున, కుమారుడు కుడి వైపున ఉండవలెను.

198) స్త్రీ సృశానమునకు వెళ్లకూడదు. దుఃఖములో బాధపడ కూడదు. సుఖములో పొంగిపోకూడదు.

199) నగ్న స్త్రీని చూచుట దోషము.

200) పెద్ద కొడుకును తండ్రి దత్తత ఇవ్వరాదు. (దైవ సంతానం కనుక)

201) చివరి కొడుకును దత్తత ఇవ్వరాదు. (జ్ఞాన సంతానం కనుక)

202) మధ్య వారిని దత్తత ఇవ్వవచ్చును. (రామ సంతానం కనుక)

203) పెద్ద కుమారుని చేతిలోనుండి నీళ్ళు వదిలినచో పితృ దేవతలు తరింతురు.

204) కార్తీక మాసము వగలు శంకర స్వరూపము, రాత్రి నారాయణ స్వరూపము. కనుక వివాహములు చేయరాదు.

205) వేళ్ళ స్త్రీ శవము, చేపలు, మందుతుప్ప అగ్ని, ఒక శూద్రుడు, మాంసము, నలుగురు వైత్యులు, ఇద్దరు ముసాపనులు, చించి పట్టుకు వచ్చినవారు, ఇద్దరు బ్రాహ్మణులు - ఇవి అపొంగు శుభశకునములు.

206) అన్యాయ ప్రవృత్తిలో నడిచే వారిని స్వంగ తమ్ముడు కూడ విడిచి పెడతాడు. న్యాయముగ నడిచే వారిని జంతువులు కూడా ఆదరిస్తాయి.

207) ప్రయాణమైన సమయమున పిల్లలు పోట్లాడుకొనుట, భార్య పోట్లాడుతూ సాగనంపుట, వెలువల నున్నవారు ఎదురు వచ్చుట, నక్క, తింక, గ్రాచు పాము, అకాల వర్షం, దోడ్లో పశువులు తుమ్ముట మొదలగునవి అపశకునములు.

208) మానవునికి కోకం శత్రువు. కోకం వచ్చినపుడు దైత్యాన్ని పోగొట్టును, పైగా మంగళప్రదమైన పనులు చేయనీయదు.

209) క్రింద కాని, జల్లమీద కాని పడుండినచో కామం నశిస్తుంది. ఈ విధంగా ఐదు రోజులు చేసిన బ్రహ్మచర్యము వచ్చును.

210) వేయించిన శవగవచ్చు. మరమరాలు ఇంటిలో జల్లినచో మూడు రోజులలో దయ్యము వచ్చును.

211) పూర్వజన్మ కృతాన్నిబట్టివిద్య, భార్య, ఇశ్వర్యము లభించును.

212) తెల్లవాగుజానున నీరు త్రాగవలెను. రాత్రులందు పాలను త్రాగవలెను.

213) మంచము మీద మరణిస్తే ముక్తి కలుగదు.

214) తన ఇంటిలో ఎవరైనా మరణిస్తే యజమాని స్వయముగా వెళ్లి పిలువకూడదు. ఇతరుల చేత కలుగు పెంపాలి.

215) మానవుడు అన్ని ఋణములు తీరుస్తాడు కాని ఈక్రింది ఋణములు తీర్చలేడు. ఇవి పురుషునికి మరణ సమయము వరకు ఉంటాయి. 1) ఋషి ఋణము (శిఖ) 2) దేహ ఋణము (మొల) (తాడు) 3) పితృ ఋణము (దుడ్డోపవీతము)

216) పెవించడం వేరు. ధక్తి కలిగి ఉండడం వేరు. పెవించిన వారు ఎప్పుడూ సేవలో మునిగి ఉంటారు. కాబట్టి వారికి మోక్షం కలుగుతుంది. ధక్తి ఎప్పుడో జన్మించు చలిస్తుంది. కాబట్టి వారికి త్వరితంగా మోక్షం సిద్ధించదు.

217) దేహభిమానం ఉండరాదు. అత్కాలిమానం ఉండాలి.

218) ఉపనయనం అయిన తర్వాత, వగలు నిద్రపోవు వారికి వచ్చు కలలు నిజమౌతాయి.

219) అన్నదమ్ములు పెంచుకుంటే మార్పుకోవచ్చును. కాని తండ్రి పెంచితే మార్పుకో కూడదు.

220) గొడ్డెల మందల, గాడిదల మందల, మేకల మందల, బార్య దర్బల, గురు శిష్యుల, ఇద్దరి బ్రాహ్మణుల, శివాలయములో నందీ శంకరుల మధ్యనుండి వెడితే పుణ్యము రాదుకదా, పూర్వ పుణ్యం కూడా పోతుంది.

221) విష్ణువు ఆలంకార ప్రియుడు. సూర్యుడు నమస్కార ప్రియుడు. శివుడు అభీషేక ప్రియుడు. బ్రాహ్మణుడు భోజన ప్రియుడు. (అందరికీ పితమును కలిగించువాడు)

222) బ్రహ్మ కపాలము వెళ్లి తనకు కూడ పిండప్రదానము చేసికొన్నవాడు శుభ కార్యములకు పీటలమీద కూర్చుంటాడు అనర్హుడు.

223) ద్వారానికి పైనున్న కమ్మిలక్ష్మీ స్వరూపము. అందుకే దానికి నూనె, నీర, తేనె, తిలకం కట్టెదరు. శ్రీంద కమ్మి (మండిగం) పనిత్రమైనది. కనుక దానికి పసుపు రాసి, బొట్టు పెట్టెదరు.

224) వేదపండితులైన బ్రహ్మజ్ఞానుల యింటిలో బ్రహ్మ పుంటాడు. అదే ఆయనకు గుడి. అందుకే బ్రహ్మకు వేరే గుడి అవసరము లేదు.

225) తపస్సు చేసుకునేవారు. విద్యార్థులు, పూజ చేసుకునే వారు వీవు వెనుక భాగం ఆనుకుంటే సామర్థ్యములు వుండవు.

226) జ్ఞానము, జైరాగ్యము, యశస్సు, ఏర్పాటు, ఇశ్వర్యము ఈ ఐదింటికీ 'భగ' మని పేరు. ఈ ఐదు గుణములు పొందువాడు భగవంతుడు.

227) సర్వప్రాణులలోను ఆత్మరూపమున ప్రకాశించుచు స్థితిచలబడుచు, సర్వవ్యాప్తమై వుండు వానిని దేవుడు అందురు. (శబ్ద కల్ప ద్రుమము.)

228) మంగళ వాద్యములతో యిచ్చే స్వాగతము శుభప్రదము. దోసిలి వాగ్ని పిలుచుట గౌరవప్రదము.

229) మంచుపడే రోజున దూదిపింజను మంచులో పెట్టి, ఆ మరునాడు పిండిలే. ఎన్ని లిండువులు వస్తే ఆ సంవత్సరములో ఆరు మాసాలకు ఆదేరోజున అన్ని డిక్కుల వర్షము కురియును.

230) పూజా మందిరంలో పాము కనిపిస్తే అశుభం. లేలు కనిపిస్తే ఆ యింటిలో ఇశ్వర్యముంటుంది.

231) దైవకర్మలు చేయునపుడు ఉత్తర ముఖముగా వుండి ముందు ఎడమపాదాన్ని, తరువాత కుడిపాదాన్ని కడుక్కోవాలి.

232) రాళ్ళు చేతిలో కడుగు కొననలెను. కాలిమీద కాలుపెట్టి తోచరాదు.

233) వేదతలకు స్వర్గలోకము, మమయ్యలకు మర్త్యలోకము, రాక్షసులకు పాతాళ లోకము నివాసములు.

234) చేసిన ఉపకారములు మరచేవాడు, ఇచ్చిన దానితో తృప్తి పొందనివాడు, ఇవ్వకలిగి వుండి యివ్వనివాడు పాపమును పొందుదురు.

235) ఏనుగు తిండము, కుక్కలోక, బ్రాహ్మణుడి చెయ్యి, మనస్సు నిశ్చలముగా వుండవు.

236) బ్రాహ్మణులతో భోజనము చేయుట, ఇంటిలో బంధువులు వుండుట, పక్కలో కుమారునితో నిద్రించుట వీటివలన పుణ్యమునుపచును.

237) అసంతుష్టి వున్న బ్రాహ్మణుడు, సంతుష్టి గల ప్రభువు, సిగ్గులేని గృహిణి, సిగ్గువున్న వేశ్య సప్తపోవుదురు.

238) స్నాన, జప, హోమ, దాన, దేవపూజ, భోజన సమయములందు ఆయంగల వస్త్రములు ధరించవలెను.

239) సూతికము, పురిటి స్నానము, సంక్రాంతి, శ్రాద్ధము, జన్మలితి, చందాల పుర్యవమున వేడినీటి స్నానము చేయరాదు.

240) ఒకరి వస్త్రములు మరియొకరు కట్టకూడదరు. స్త్రీ పురుషులు వస్త్రములు మార్చుకొనరాదు.

241) కంచుపాత్రలో పాలు, కొబ్బరి నీళ్ళు మొదలగునవి త్రాగరాదు. (త్రాగిన కల్లులో సమానము.

242) పాడ్యమినాడు గుమ్మడికాయ తినరాదు.

243) తరియనాడు పాట్లకాయ తినరాదు.

244) సప్తమినాడు, అదివారంనాడు, రాత్రివేళలలో ఉసిరికాయ తినరాదు. (బొట్టి చచ్చును కనుక).

245) అష్టమినాడు కొబ్బరికాయ తింటే ముద్దివాణము.

246) దశమినాడు ఆనవకాయ, అష్టమి, ద్వాదశి చతుర్దశి, అమావాస్య, పౌర్ణమి రోజులలో నూనె వాడరాదు.

247) విష్ణురిలో తినే పదార్థములపై మాత్రమే న్యాయపేసుకొనవలెను. విష్ణురిలో మాత్రం వేయరాదు.

248) చారు అన్నం మధ్యలోగాని, మజ్జిగ అన్నం మధ్యలో గాని, పంమాన్నం మధ్యలో గాని మంచినీరు త్రాగరాదు.

249) ఉదయం వీధిలో మంటి ఇంట్లోకి, సాయంత్రం ఇంటిలో మండి వీధిలోని తుడిచి, నీళ్ళువల్లి, ముగ్గు వేసుకుంటూ వెడితే అది లక్ష్మీ వ్రదము.

250) జాట్లు విదల్చరాదు.

251) స్త్రీ పురుషులకునరు చివుడిగా వుంటే తెలివిగలవారవుతారు. కళ్ళు పెద్దవిగా ఉంటే అదృష్టము. మోకాళ్ళు రెండు కలసినచోట, మోకాళ్ళ మధ్య ఖాళీ ప్రదేశమువుంటే వారుస్థిబాట విశ్వర్యముంటుంది. కాలికి గాని, చేతికి గాని, ఆరు వేళ్ళన్నచో విశ్వర్యముండదు.

252) నేలపై శబ్దం చేస్తూ నడవకూడదు. (అరిష్టం)

253) నుదురు పెద్దదిగా వుంటే క్షానవంతులౌతారు.

254) నాచి లోటుగా ఉంటే అదృష్టవంతులౌతారు.

255) క్రింది పెదవి, పై పెదవి కంటి పెద్దదిగా వున్నవారు మంత్రశక్తి గలవారు అవుతారు.

256) కనుబొమ్మల మధ్య బాళివున్న వారు సువాసినులుగా వుంటారు.

257) కేశములు ఎక్కువగా పెంచిన, గోళ్ళు పెంచిన దేహం పాప దూయిస్తున్నాను.

258) పూర్వజన్మలో చేసినవాటిని బట్టి అలిస్తాయి.

1) విద్యాధానం చేసిన - విద్య

2) దానం చేసిన - విశ్వర్యము

3) పురుషుడు చేసిన పూజనుబట్టి - భార్య

259) ఈ క్రిందివారు పాతకులు :

1) సత్రములు కట్టిస్తానని, దేవాలయాలు కట్టిస్తానని సొమ్ము వసూలు చేసి తినవేయువాడు.

2) తన తెలివి వల్ల శాస్త్రానికి అర్థము వేరుగా చెప్పువాడు.

3) గురువును గౌరవించనివాడు.

4) మిత్రునికి ద్రోహం చేయువాడు.

5) విష్ణు దానిని గురించి ముందర బాగానేవుండి గరువాత విమర్శించువాడు.

6) సంతానం కలిగే భార్యను చేసికొని, సంతానం కలుగకుండా చేయువాడు.

7) భార్య పిల్లలను చూడకుండా, యితరులను చూచువాడు.

8) నమ్మినవారికి ద్రోహము చేయువాడు.

9) యుద్ధములో పిచ్చును చూపిన వాడిని చంపువాడు.

10) కపాలం పట్టుకొని లడుక్కున్న వాని యొద్ద బియ్యం కొనుక్కునేవాడు.

11) ఎంతో డబ్బు గడిచి, అందరికి యిచ్చి బ్రహ్మజ్ఞానులకు యిచ్చనివాడు.

12) తన యింటికి తానే విచ్చంటించుకొనువాడు.

13) గురువుగారు పెరుగదీన మంచముపై పరుండువాడు.

14) దేవతలకు, పితృదేవతలకు సేవచేయనివాడు.

15) జీవితంలో ఒకసారైనా కాశీ చూడనివాడు.

16) ఆశ వుంది చేయనివాడు.

17) స్త్రీకి యథార్థం చెప్పకుండా అనుభవించువాడు.

18) నీళ్ళలో మందు కలుపువాడు.

19) తినేవాడి నోటినుండి అన్నం తీయువాడు.

20) త్రాగేవాడి నోటినుండి మంచినీరు తీయువాడు.

21) పదుకున్న ఆవును తన్నువాడు.

22) పాయసం పావేయువాడు.

23) ఆవు ఈనిన 11 రోజుల లోపల పాలు తీయువాడు.

260) అష్టకష్టములు: దాసీత్వము, దరిద్రము, భార్య లేకపోవటము, ప్రతివని తానే చేసుకొవటం, అస్త్ర విక్రమం ఉండడం, అసలు లేకపోవటం, అప్పుల పాలనడం, ప్రతిరోజు నడవటం.

261) ఈషాత్రయము : భార్యమీద ఆశ, పుత్రుని మీద ఆశ, ధనము మీద ఆశ ఈ మూడు మనస్సునికీ ఉండును.

262) దాచవలసినవి : వయస్సు, విత్తము, మంత్రము, గృహచ్చిద్రము, ఔషధము, సంగమము, దానము, మానము, అనమానము.

263) పంచ సౌగంధికములు : యాలకులు, కాపత్రి, జాజికాయ, దాల్చిన చెక్క, లవంగములు.

264) గంధాధిక మంచకములు : గంధము, పువ్వుము, గూబము, దీపము, నైవేద్యము. ఇవిలేని పూజ నిష్ఫలము.

265) దేవతా వృక్షములు : మందారము, పారిజాతము.

266) సంతాన కల్పవృక్షములు : అరటి, తాడి చెట్లు.

267) పతివ్రతలు : అహల్య, ద్రౌపది, సీత, తార (బృహస్పతి భార్య), మందోదరి.

268) లోకములు : మనుష్య లోకము, పితృ లోకము, దేవ లోకము.

మనుష్య లోకము: పుత్రునిచే జయించ దగినది. అనగా పుత్రుని వలన సుఖము పొందవచ్చును.

పితృ లోకము: కర్మలచే పితృలోక సుఖము పొందవచ్చును.

దేవ లోకము: జ్ఞాన సహిత కర్మలచేత దేవలోక సుఖమును పొందవచ్చును.

269) నవవిధ భక్తులు : శ్రవణము, కీర్తనము, స్మరణము, పాదసేవ, అర్చన, నమస్కారము, దాస్యము, సఖిత్వము, ఆత్మ నివేదనము.

270) తపస్సులు : మానసిక తపస్సు, శారీరక తపస్సు, వాక్ తపస్సు, వేదాంత తపస్సు.

271) దృష్టి నాలుగు రకములు : ప్రసన్న దృష్టి, ప్రసారిత దృష్టి, సంకుచిత దృష్టి, ఆనంద దృష్టి.

272) చాలా పూజలు చేస్తూ ఉండి, భర్తను పూజించని స్త్రీ పాతకురాలగును.

273) గేడెలో కానీ, దువ్వనోరులో కానీ పాడిపించుకుంటే వాటి పాపం మనకు అంటుకుంటుంది.

274) ఉత్తరేణి, రావి, మారేడు, పుల్లంను కాల్చి ఆ విభూదిని పెట్టుకుంటే సమస్త భూత పిశాచములు అపహించవు.

275) యుద్ధము, శృంగారము, బీభత్సము సభాముఖముగా వర్ణించ కూడదు.

276) నాశనము లేనిది అక్షరాలు, నాశనము లేనటువంటిది అక్షర్య వృక్షము.

277) వైశ్య దేవము చేస్తే పురుషునికి ఎంత పుణ్యమో, రెండు బియ్యపు గింజలు పాఠ్యంలో వేస్తే స్త్రీలకు అంత పుణ్యము. కనుకనే పాఠ్యంలో బియ్యపు గింజలు వేస్తారు స్త్రీలు.

278) జ్ఞానముచేత బ్రాహ్మణులు, ఎక్కువజలము చేత క్షత్రియులు, ధనము చేత వైశ్యులు, వయస్సు చేత ఇతరులు పెద్దలగుదురు.

279) పాలలో బియ్యము వెసి వండినది పరమాన్నము.

280) సాంభాగము వెడల్పుగా కలవారు, చెవులు క్రిందికి ఉండువారు జ్ఞానవంతులు.

281) కాళ్ళు కడుగుకొనుటకు ఇచ్చిన రీరు, త్రాగుటకు ఇచ్చిన నీరు కొంచెము మిగిల్చినచో వారు డబ్బును మిగుల్చుదురు.

282) ఒక దానము పుచ్చుకొనుట వలన దోషము ఎక్కువగా ఉంటుంది. ఎక్కువ దానములు పుచ్చుకుంటే దోషము తక్కువగా ఉంటుంది.

283) దానీదాని త్రాడుతో బానిలో నీళ్లపై బొక్క నతో కొట్టారాదు. అలా కొట్టితే బాధ్యముండదు. పెద్ద త్రాటిని ఉపయోగించవలెను.

284) 8 దెప్పు సాట్లు ఒక కొప్ప 80 కొప్పలు ఒక కళ. 30 కళలు ఒక క్షణము, 12 క్షణములు ఒక ముహూర్తము.

285) దేవతా పూజా సమయమందు, పూజ అయిన తరువాత, బ్రాహ్మీ ముహూర్త సమయమందు అన్న మాటలు జరుగును. ధూపం లేకుండా పూజ ఎనికి రాదు. ఇంటిలో పూజకు అగరు పుల్లలు, ప్రత్యేక పూజకు సాంబ్రాణి, గ్రామ దేవతలకు గుగ్గిలము పాగ వేయవలెను.

286) దేవాలయమునకు వెనుక భాగమున రాక్షసులు ఉంటారు. అందుచే ఆలయము వెనుక భాగము తాకరాదు. ఆలయానికి గింజ వదిలి ప్రదక్షిణం చేయాలి.

287) జీవుడు ముందు జన్మలో నాయుగా పుడతాడు. శిలా జన్మలో చివరిది సాలగ్రామం. ఈ సాలగ్రామంలో 120 జాతులు. జీవుడి తరువాత జన్మ వృక్షము. చివరిది అక్షర్యము. తరువాత వక్షులు. చివరగ గరుత్మంతుడు. తరువాత జన్మ నాలుగు కార్ష జంతువు. జంతువులలో చివరిది గో జన్మ. తరువాతది మానవ జన్మ. ఈ జన్మ దాటితే దైవ జన్మ. తరువాత తిరిగి దేవాం పాంచకుండా ఉండుటకు మహర్షులు నక్షత్రములవలె అకాశమున తపస్సు చేస్తూఉండురు. అందొక చుక్క గానినే తిరిగి జన్మ ఉండదు.

288) తాంబూలం తరువాత కూడా ఆచమనము చేయించవలెను.

289) బ్రాహ్మణ స్త్రీ మూడు వరములు, క్షత్రియ స్త్రీ రెండు వరములు, వైశ్య స్త్రీ ఒక వరము, శూద్ర స్త్రీ మూడు వరములు అడుగవచ్చును.

290) కట్టిన బట్టను పైన వేసుకొనరాదు.

291) విరుగుడు మళ్ళగ త్రాగినచో తిరిగి ఒడుగు వేసుకొనవలెను.

292) చేతిని నాకరాదు. ఎంగిలి చిత్తరిలో వెయ్యి వేసుకొనరాదు. పీటకు ఇనుప మేకులు పనికిరావు.

293) తుంపి మొక్కలో నీరు పోసి, స్త్రీ పురుషులు అందరూ చల్లకోవలెను.

294) ఏడు రోజులు వరుసగా నూతి నీళ్లుగాని, వేడి నీళ్లు గాని స్నానము చేయరాదు. అఖిభము.

295) మిత్రుడు సింహ ద్వారము నుండి రావలెను. శత్రువు అడ్డ దారి న దాచుచును.

296) వృష్టిలో వెనుతి మాత్రమే మగవెనుతి కలులుక లేకుండా సంతానోత్పత్తి జరుపుకుంటుంది.

297) తీర్థం శివ స్వరూపం. ప్రపాదం విష్ణు స్వరూపం.

298) స్త్రీ, కుక్క, కోడి, పాట పిట్ట ఎడమ వైపునుండి ఎదురు వస్తే మంచిది.

299) సూర్యాస్తమయం అయ్యాక పురుషూక్షం పారాయణ చేయకూడదు. స్త్రీ సూక్తం పారాయణ చేయాలి.

300) సంపాదించేటప్పుడు శాస్త్రత మనుకోవాలి. దానం చేసేటప్పుడు ఉండనని చేయాలి.

301) అన్యం ఉడికిటప్పుడు మాట్లాడకూడదు.

302) శివునికి తెల్ల అక్షతలు వాడవచ్చును. ఇతరమైన వారికి ఎనుపుని వాడవచ్చును. శక్తులకు, స్త్రీ దేవతలకు కుంకుమాక్షతలు వాడవలెను.

303) ముందు గడ్డం చేయించుకొని తర్వాత క్రావు చేయించుకోవాలి. దక్షిణవైపునకు కూర్చుని మంగలిని మాట్లాడిస్తూ వుండాలి. మంగలి పాపుతకు చెల్లి క్రావు చేయించుకోకూడదు. పాద్యమి ధనశానం, సవమి ధాన్యశానము, చవతివాడు తల్లి ఉన్నవారు, వృష్టివాడు అన్నదమ్ములున్నవారు, దశమినాడు కొడుకులున్నవారు, వర్షదీనములందు (సంక్రమణ దినం) ఏకాదశి, బహుళ ఆష్టమి, చతుర్దశి, పౌర్ణమి, (అమావాస్య) తండ్రి ఉన్నవారు చేయించుకోకూడదు. వారంలో మంగళవారం ఎవకిరాదు. 12 గంటల డాటాకను, భోజనమయినాక ఎవకిరాదు.

304) హారతి వట్టి చేతితో ఇవ్వరాదు. పువ్వుగాని అక్షతలు గాని చేతుపట్టుకొని ఇవ్వాలి.

305) ఒక నిండు ప్రాణాన్ని బ్రతికించటం కోసం ఏ తప్పు చేసినా పాపం అంటదు.

306) కుక్క, పాము కరచినట్లు కలవస్తే శుభం, పాము కలలోకి వస్తే అశుభం.

307) నరిసి నరిసి బట్టకట్టరాదు. పంచెమార్చి తిప్పి కట్టరాదు. తడిపేనరకు గుర్తుల ప్రకారం కట్టుకోవాలి.

308) మధ్య వేలితో పళ్ళు తోముకోవాలి.

309) మనం తిని ఒకరికి పెట్టడంవల్ల రాశ్వర్యము కలుగుతుంది.

310) తడికాళ్ళతో నడిచినప్పుడు సాదముల గుర్తువూర్తిగా నేలమీద పడాలి.

311) పునుములు ఎక్కువ తింటే మేధాశక్తి వశిస్తుంది.

312) మూడు అపశకునములు ఒక శుభశకునము.

313) స్వప్నిలో నిద్ర పట్టనివారు ముగ్గురు :

1) పరాయి సొమ్ము తిందామనేవారు (దొంగలు)

2) పరాధివాడు చంపుతాడనే భయంగలవాడు.

3) పర భార్యను మోహించినవాడు.

314) స్త్రీలు ఒక గాజుతో ఉండరాదు.

315) చెవులకు, ముక్కులకు ఆభరణములు లేకుండా ఏ స్త్రీని (భార్యను కూడా) చూడరాదు.

316) తల్లిదండ్రులు చనిపోయేటప్పుడు కొడుకు వారి తలను తొడపై పెట్టుకోవలెను. మిగిలినవారు భగవత్ సంతోషం చేయవలెను.

దైవ ధర్మములు

1) ఆచమనం చేయునపుడు (చేతిలో నీరు త్రాగునపుడు) చప్పుడు కాలాదు. చప్పుడు అయినచో రక్తముతో సమానము.

2) ఆచమనం చేయునపుడు, మంచి నీటిని త్రాగునపుడు క్రింది పెదవికి తగులునట్లు చేయవలెను. అది ఆమృత సమానము. పంటికి తగుల రాదు. పంటికి తగిలినచో రక్తసమానము.

3) ఆచమనం చేయునపుడు మూడు పర్యాయములు ఎప్పటికప్పుడు చేతిలో నీళ్ళు పోసుకోవలెను. ఒకేసారి పోసుకొని ముమ్మారు త్రాగరాదు. అట్లు త్రాగిన ఎంగిలితో సమానము.

4) ఆచమనం చేయువారికి గాగిడికాని, బంగారపుది కాని, వెండిదికాని, దర్బదిగాని ఉంగరము తప్పక ఉండాలి. లేనిచో రక్తసమానము.

5) ఆచమనంచేసి, కేశవనామములు పూర్తికాగానే గంట మ్రోగించవలెను. ఘంటానాదం దేవతలకు పిలుపు. శంఖారావము జయమునకు పిలుపు. ధనుష్ఠంకారము యుద్ధమునకు పిలుపు. బిందెలు మ్రోగించిన దెయ్యాలకు పిలుపు.

6) దక్షిణ(కుడి) పాస్త్రాదియందు బ్రహ్మతీర్థము, పాస్త్రగ్రమందు దేవతీర్థము. పాస్త్ర నామ పార్శ్వమందు ఋషి తీర్థము, పాస్త్ర దక్షిణ పార్శ్వమందు వీర్యతీర్థము. పాస్త్రమధ్యమందు అగ్ని తీర్థము వసించియుండును. కావున బ్రహ్మ తీర్థము చేతనే ఆచమనం చేయవలెను.

7) వస్త్రమును నాలుగు మడతలుగా ఎడమచేతి యందు వుంచి, దానిపై కుడిచేతినుంచి, పసిలెత్తిన తీర్థమును చూడుసార్లు, ఒక్కచుక్కనైనా క్రింద పడనీయకుండా పుచ్చుకొనవలయును. తీర్థము బ్రహ్మపాత్యారి పాతకములను నశింప చేయును. ఒక్కచుక్క క్రిందపడిన అంతకు ఎనిమిది రెట్లు పాపం వచ్చును.

8) తీర్థము తాను ముందుగా పుచ్చుకొని, తర్వాత మిగతా వారికి ముమ్మారు ఇవ్వవలయును.

9) తీర్థము మూడుసార్లుగా తీసుకొనుటకు కారణము

1) ఆర్యాత్మికము 2) ఆధిభౌతికము 3) ఆదిదైవికము

10) ఆలయములో నిలబడి, ఇంట్లో కూర్చుని తీర్థము తీసికొనవలయును.

11) తీర్థము త్రాగిన తర్వాత ఆ చేతిని శిరస్సుమీద రాసుకొనరాదు. బట్టను తుడువవలెను. (ఉచ్ఛిష్టము కనుక)

12) పూజా సమయమున దీపారాధన లోకాగ్నితో (అగ్నిపుల్లతో) చేయరాదు. ఇంకొక జ్యోతినికాని అగరవత్సై గాని వెలిగించి, దానితో దీపారాధన చేయవలెను.

13) దీపారాధన చేయగానే అక్షరాలుగాని, కుంకుమగాని, పువ్వులుగాని దీపంకుంది మొదట్లో వుంచవలెను.

14) ఒక దీపం కుందిలో రెండు జ్యోతులు (దీపములు)కు తక్కువ కాకుండా వుంచవలెను. ఒక దీపం అశుభము.

15) దీపారాధన అపునెంతో శుశ్రూష ప్రీతి, మానెతో విష్ణుప్రీతి, శ్రీ దేవతలకు కూడా పనికి వచ్చును.

16) దీపారాధన శివునికి ఎడమవైపు, విష్ణువునకు కుడివైపు చేయవలెను. మిగిలినవారికి ఎటైనా చేయవచ్చును. ఎదురుగా మాత్రము చేయరాదు. (స్వామి దృష్టికి అడ్డు కనుక.)

17) ఉదయం దీపారాధన ఎంత పుణ్యమో, సాయం కాలము దీపారాధన అంతకన్నా పుణ్యం. కావున రెండు సమయములలోనూ దీపారాధన చేయవలెను.

18) ఇంట్లో ఎవరికైనా ఎక్కువ జబ్బుగా పుష్పపుడు మూడు కుళాల (రంగుల) దారం ఏడు పేటల వత్తిగా చేసి, మట్టిపైమిడిలో వేసి, నెయ్యి, నూనె, ఆముదము కలిపిపోసి దీపారాధన చేసిన అపమృత్యు దోషము పోవును.

19) ఆవనేతి దీపారాధన జ్ఞానసిద్ధి, అంతమందు మోక్షము; నువ్వులనూనె దీపారాధన సందదవృద్ధి, కీర్తియు కలుగవేయును.

20) ఆముదము, వేపనూనె, అవనూనె, అవిసెనూనె మొదలగు తైలములతో కిప్పుని పూతించు సమయమున దీపారాధన చేయకూడదు.

21) అఖండ దీపారాధన :

7 అం॥ ఎత్తున పెట్టడం ఉత్తమము

8 అం॥ ఎత్తున పెట్టడం మధ్యమము

1 అం॥ ఎత్తున పెట్టడం అధమము.

22) పూజ ఆలస్యంగా చేసినా, సూర్యోదయమునకు ముందుగానే ముందురోజు తాలూకు పుష్పలు మొదలగునవి (నిర్యాణ్యం) తీసివేయవలెను. లేనిచో వశ్యర్యముండదు.

23) అర్చనకు పూజా ద్రవ్యములు తన దక్షిణభాగమున (కుడి వైపు) వుంచవలెను. ఎడమ చేతిలో గ్రహించరాదు. (దూష్టము కనుక)

24) స్త్రీలు సామానులలో పూజా ద్రవ్యములు వుంచకూడదు. భోజనం చేయు కంచాలలో అక్షతలు కలుపుట, పూజా ద్రవ్యములు వుంచుట చేయరాదు. (ఉచ్చిష్టము కనుక)

25) ఎర్రమందారములు స్త్రీ పురుషమూర్తుల పూజకు పనికి వచ్చును. మిగతా ఏ ఎర్రని పూవులు పురుష దేవతామూర్తుల పూజకు పనికిరావు.

26) వాసనలేని పుష్పలతవు మిగతా అన్నిపుష్పలు స్త్రీ దేవతా మూర్తుల పూజకు పనికి వచ్చును.

27) ఏ రోజు కోసిన పుష్పలు ఆరోజే పూజ చేయవలెను. అక్షతలు ఏరోజు చేసినవి ఆరోజే వాడవలెను.

28) పుష్పలు లేని చెట్లను చూడరాదు. కావున చెట్లమొక్క మొత్తం పుష్పలు కోసివేయరాదు.

29) సరుల చెట్ల పుష్పలుకోసి పూజించినచో, పూజా ఫలము చెట్ల కలవారితో దక్కును.

30) బజారులో కొన్ని నిలవ పుష్పలు పూజకు పనికి రావు. పూజకు తెచ్చిన వరాక్షములు దేవునికి వినియోగించకుండా ఎవ్వరికి యివ్వరాదు.

31) పుష్పముల తొడిమి త్రుంచవలెను. ముచ్చిక తీయరాదు. (విడిపోవును కనుక పూజకు పనికిరాదు.)

32) ధర్మమార్గమున సంపాదించిన దనమిచ్చి కొన్న పుష్పములతో దేవపూజ చేసినవాడు తన పూర్వులను ఏమి తరముల వారిని, తన తరువాత ఏడు తరముల వారిని తరియింపవేయును. (విష్ణు ధర్మోత్తరము)

33) భగవంతుని పూజకు "తులసి" అతి ప్రశస్తము. వచ్చిత దినములలో తులసి కోయరాదు. గోధుమీ త్రుంచరాదు. సూర్యాస్తమయము తర్వాత కోయరాదు. (తులసి సన్నిధానమందు విష్ణుమూర్తి ఏకాంతముగ వుండును కనుక) స్త్రీలు దళములు కోయరాదు. పురుషులు మాత్రమే కోయవలెను. పెంచుటయు, పోషించుటయు స్త్రీలు చేయవచ్చును.

34) ఆషాఢ శుద్ధ ఏకాదశి నుండి, కార్తీక శుద్ధ పాడ్యమదకు చాతుర్మాస్య దీక్ష కావున, ఆ సమయములో "తులసి" మొక్కను చోటును మార్చి పాతరాదు.

35) తులసి దళములు కోయునపుడు ఈ శ్లోకములను చదువవలెను:

శ్లో॥ తులస్యమృత సంఘాతే సదా త్వం కేశవప్రేమే
కేశవాద్ధం బహువిః శ్యాం వరదా దవ శోభనే॥
ప్రసీద మమ దేవీ త్వం ప్రసీద హరివల్లభే
శ్రీరోద మదనోద్భూతే తులసి త్వం ప్రసీద మే॥

(పాల నముద్రమును తఱచినపుడు పుట్టిన ఓ తులసీ! నన్ను ఆనుగ్రహింపుము)

36) కోపిన లగాయతు తులసి ఒక సంవత్సరము, మారీడు మూడు సంవత్సరములు, రామరక్షాలు ఏడురోజుల వరకు పూజకు పనికివచ్చును.

37) ఇంటిలో పూజించు విగ్రహములు (లోహములవి) పాదములు లగాయతు శిరస్సువరకు రెండు లేక మూడు అంగుళములు ఎత్తు మాత్రమే వుండవలెను. లేనిచో యజమాని భరించలేడు. విగ్రహమునకు కళ్ళు, చెవులు, ముక్కు, నోరు చరిగిపోకుండా శుభ్రముగా వుండవలెను. పటమునకు అట్టి విలుదనలు లేవు. ముఖముమీద పురుగులు తినిన పనికిరాదు.

38) నామములలో పూజ చేయునపుడు "ఓం"కారము నామమునకు ముందు చేర్చవలెను. కుంకుమ ముఖము మీద పడునటుల పూజించరాదు.

39) లక్ష్మీ దేవిని, సరస్వతీదేవిని ఆచారాన చేసుకోవాలిగాని, ఉద్వాసన చెప్పరాదు.

40) ఏనాయక చరితనాడు పశ్చిమ పూజ చేయునపుడు సరస్వతిని (పుస్తకములను) కుడిచైపు వుంచాలి. ఇది ఆచారమును బట్టి యుండును.

41) దేవునికిచ్చిన కర్పూర నిరాజనము కళ్ళకద్దుకొని చేతులను వాసన చూచిన తర్వాత శిరస్సుపై పెట్టుకోవలెను.

42) చామరము (చామరీ మృగము యొక్క వెంట్రుకలతో చేయబడినది.) ఎదురుగా యివ్వకూడదు. తలక్రిందులుగా పడి చేతికి వచ్చినా.

43) బట్టి నీటబడిన కూర్చుని పూజచేయరాదు. దర్శనంగాని, లేడి చర్యంగాని, నూతన వస్త్రంగాని వేసుకొని కూర్చునవలెను.

వెదురు ఆసనమున కూర్చుండిన దరిద్రము

రాతిమీద

వ్యాధి

నీలమీద

దుఃఖము

కుగ్రాసనమున

పాపము

కొద్యమీద

గౌర్యాగ్రం

తృణాసనమున

యశోహీని

చిగురుటాకులమీద

చిత్తద్రుమణము

కంబళాసనమున

దుఃఖనిమోచనము

నీలమగు ఆసనమున

అధిచారము

ఎట్టని ఆసనమున

పశ్చాదికము

చిత్రాసనమున

సర్వాధములు

తెల్లని ఆసనమున

శాంతి

కృష్ణాసనమున

జ్ఞానసిద్ధి

పురిచర్యమున

మోక్షసిద్ధి కలుగును.

ఏ ఆసనము లేకుండినను ఒక దర్పదైవా వేసుకొని కూర్చునవలెను.

44) కొబ్బరిబొండుం జటాజాటముతో కూడిన శివుని శిరస్సుతో సమానము. శివుని శిరస్సు కథం కనుక కొబ్బరికాయ కొట్టి పని ప్రారంభించటం ఉభయదం. కొబ్బరికాయ కొట్టునపుడు పీచు ఎడమచైపునకు వుండవలెను. కొబ్బరి కాయకు బొట్టుపెట్టుట కూడా ఆచారములో వున్నది. కాయ నేల మీద కొట్టుట శ్రేష్ఠము. 'శ్రీ చక్రం' వున్న చోట కొబ్బరికాయ కొట్టరాదు.

45) పచ్చని పట్టుబట్ట (పీతాంబరం) పూజకు ముగిసినదము. తెల్లని పట్టుబట్ట శుభప్రదము. ఎఱ్ఱని పట్టుబట్ట కోపకారణము. ఏకరంగు బట్ట దైర్యము, మానసిక స్థిరత్వమును, రంగులవి, బొమ్మలవి మానసిక చాలచల్యమును సూచించును. స్త్రీలకు రంగులవి, బొమ్మలవి పనికి వచ్చును. పట్టు శరీరములోని ప్రాణశక్తిని పోషింతుడు. అంతు కలవి దరించవలెను. దీనికన్నా నారపట్టు మంచిది. దీనికన్నా ఉత్తమమైనది రావళి. దీనికి ఎట్టి ఆశించ రోషములు లేవు.

46) పట్టుబట్ట కట్టుకొని ఒకసారి భోజనం చేసిన ఆ బట్ట పూజకు పనికిరాదు.

47) తడిబట్టలో ఎట్టి శుభకార్యములుగాని, క్షురకర్మకాని చేసుకొనరాదు. (అశుభం కనుక)

48) పంచామృత స్నానం, శుద్ధోదక స్నానం చేయించిన తర్వాత అవసరం చేయించవలెను.

49) అపుసర నైవేద్యమునకు పంచదార పనికిరాదు. టెల్లం పనికివచ్చును.

50) మహా నివేదన వండిన గిన్నెలోనే పెట్టవలెను. వేరే వల్లెములో పెట్టరాదు. (ప్రాచీన వారికి భోజనం చాలదు కనుక) మంచి నీళ్లు కూడా పెట్టవలెను. నైవేద్యము దక్షిణ భాగమున (తన కుడి వైపు) ఉంచవలెను.

51) శివ నైవేద్యమందును, విష్ణు నైవేద్యమందును ఎవ్వరూ భేదము చూపరాదు.

52) తమలపాకులు 5, 7, 10, 12 మంచిది.

53) ఒక వక్క తాంబూలములో పెట్టిన ఆరోగ్యప్రదము.

రెండు వక్కలు " " నిష్ఫలము

మూడు వక్కలు " " సర్వదా శ్రేష్ఠము

54) నవ మాసములు నిండిన గర్భవతి నీళ్ల బిడ్డెను భుజింపదు పట్టుకొని ఎంత జాగ్రత్తగా అడుగులో అడుగు వెసుకొంటూ నెమ్మదిగా నడచునో, అదే విధంగా భగవంతునికి భక్తులు నెమ్మదిగా భక్తి శ్రద్ధలతో ఆలయము చుట్టూ ప్రదక్షిణ నవ్యముగా మూడు సార్లు చేయవలెను.

55) నందికి ఏ ప్రక్కనుంచి లోపలకు వెళ్లెదరో, ఆ ప్రక్కనుంచి మాత్రమే వెనుకకు రావలెను. శివలింగం, నందీశ్వరుల మధ్య నుంచి రాకూడదు. అలా వచ్చిన పుణ్యం రాదు సరికదా, పూర్వ జన్మలోని పుణ్యంమూడా పోవును.

56) శివాలయంలో నందీశ్వరుని ప్రార్థించిన తర్వాత మాత్రమే స్వామివారిని దర్శించడానికి వెళ్లవలెను. నందీశ్వరుని అనుమతి లేనిదే శివపూజ చేయకూడదు. అలా చేసినచో ఫలితముండదు.

నందీశ్వర ప్రార్థన

శ్లో. నందీశ్వర నమస్తుభ్యం శాంతానంద ప్రదాయకం
మహాదేవేక సేవార్థం అనుజ్ఞాం దాతుమర్హసి॥

57) నందీశ్వరుని శృంగములు (కొమ్ములు) మధ్యనుండి శంకరుని చూస్తూ, "ఓం హరి, ఓం హరి, ఓం హరి" అని పలుకుచు, శంకరుని దర్శించినచో పదక్రమ సహితముగా వేదాంగములలో వేదములను పఠించిన ఫలమున్నూ, ఏడు కోట్ల మహా మంత్రములను జపించిన ఫలమున్నూ పొంది, సర్వ పాపములచేత విడువబడినవాడై అంత్యశ్రుండు శివ పాయుష్యమును పొందును. శివ దర్శన పుణ్యము కలుగును.

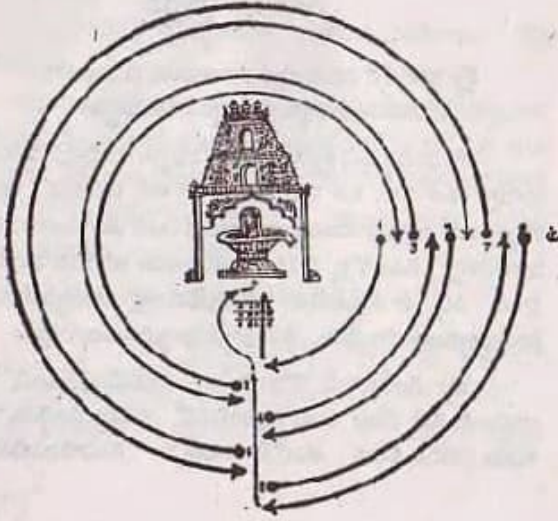
58) నందీశ్వరుని కొమ్ములమీద ఎడమచేయి ఉంచి, వెనుక భాగమున కుడి చేయి ఉంచి స్పృశించినచో శిరస్సు వంచును కనుక శివుడు సకుపితి కనుక. తనలోని సకుత్స్యము సంపారించుకున్నానని

చెప్పుట. 'సోపాం' అనే టూగుటుయ్యాలలో ఈశ్వరుడు ఈగుచుండును కనుక, నందిమీద నుండి పైన వెప్పిన విధముగా చూచినప్పుడు, నందికి ఉచ్చాసన నిర్మాణాలు ఆగి శివ దర్శన భాగ్యము కలుగును.

59) యతులకు ఆవనవ్యముగాను, బ్రహ్మరారులకు నవ్యముగాను, గృహస్తులకు సన్యాసనవ్యములుగాను శివ ప్రదక్షిణము నిర్దించబడినది.

60) శివాలయమునకు ఉత్తరమోత్తమమైన ప్రదక్షిణము చంద ప్రదక్షిణము. శివునికి ప్రదక్షిణము చేయునపుడు సోమసూత్రము దాటరాదు. అలా దాటి చేసిన ఏ ప్రదక్షిణ అయినను ఒకటియే సంఖ్యలోనికి వచ్చును. చండ ప్రదక్షిణము ఒక పాఠ చేసిన. 30 వేల పార్శ్వ ప్రదక్షిణ చేసిన ఫలం వచ్చును.

ఉ

ఊ

శ్లో॥ చండస్తానేతు సంకల్ప వృక్షా దౌ ప్రదక్షిణం
వృషం చండం వృషంచైవ, సోమ సూత్రం పునర్వృషం
చండం చ సోమసూత్రం చ, పురశ్చండం పునర్వృషం
నవప్రదక్షిణోపేతం, యఃకుర్వాచ్చ ప్రదక్షిణం
(త్రింశత్సంప్రసం సంఖ్యాక, ప్రదక్షిణ ఫలం లభేత్॥

చండేశ్వరుడున్న చోటనుండి అనగా (చండేశ్వరుడు లేకున్నను) శివాలయ జలము ధోటకువచ్చు సోమసూత్రం నుంచి ప్రారంభించి, ధ్వజం వద్దకు, ధ్వజం నుండి తిరిగి ప్రదక్షిణముగా సోమసూత్రము వద్దకు, 2) అక్కడనుండి వెనుకకు తిరిగి ధ్వజం వద్దకు, 3) ధ్వజం నుండి ముందుకు సోమసూత్రం వద్దకు, 4) తిరిగి వెనుకకు ధ్వజం వద్దకు, 5) ధ్వజం నుంచి ముందుకు సోమసూత్రం వద్దకు, 6) తిరిగి సోమసూత్రం నుంచి వెనుకకు ధ్వజం వద్దకు, 7) ధ్వజం నుంచి ముందుకు సోమసూత్రం వద్దకు, 8) సోమసూత్రం నుంచి ధ్వజం వద్దకు, 9) అక్కడ నుంచి, శివాలయంలోకి ధ్వజం ఎదురు ప్రక్క నుండి వెళ్ళవలెను. దీనిని చండ ప్రదక్షిణమందురు.

ఇది ఒక్కటి చేస్తే శివునికి 30 వేల ప్రదక్షిణములు చేసినంత పుణ్యము. రెండవ ప్రదక్షిణములో ధ్వజమును ముట్టుకోరాదు.

61) రెండు సోమసూత్రములు వున్న యెడల ఈ ప్రదక్షిణలు పనికిరావు.

62) దేవాలయము నుండి బయటకు వచ్చునపుడు వెనుకకు తిరిగి రాకూడదు. ప్రక్కగా వదులైతే రావలెను. (ఏమి కనబడకూడదు కనుక)

(3) రుద్రాక్ష మహాత్మ్యము :

ఒకప్పుడు త్రిపురుడు అనే రాక్షసుడు బ్రహ్మరులను దేవతలను జయించి వారిని స్తానభ్రష్టులను చేయగా వారందరూ వచ్చి శంకరునితో

తమ బాదలు చెప్పుకొని త్రిపుర సంహారం చేసి కాపాడవలసివదిగా కోరినారు. అంతట శంకరుడు "అహోరము" అనే దివ్యాస్త్రమును రూపొందించాలని సంకల్పించి చిరకాలం ధ్యానముద్రను ధరించాడు. అలాగు దేవమానం ప్రకారం వెయ్యి సంవత్సరాలు ధ్యానించి కనులను తెరిచాడు. వెంటనే శంకరుని కనులనుంచి బాష్ప బిందువులు జలజల రాలాయి. అప్పటికప్పుడవి మొలకలెత్తి పెద్దచెట్టుగా పెరిగాయి. అనే రుద్రావక్షాలు (రుద్రుని అక్షుల జలము నుంచి పుట్టినవి కనుక రుద్రాక్షలు అనే పేరు పొందినవి.)

శివునకు కన్నులు మూడు. సూర్యుడు ఒకకన్ను, దాని నుండి పుట్టినవి కపిలవర్ణముతో ఉంటాయి. అవి చచ్చెందు విదములు. చంద్రుడు ఒక కన్ను, దాని నుండి పుట్టినవి తెల్లగా ఉండి పదహారు విదములు. అగ్ని మాదవకన్ను, దాని నుండి పుట్టినవి వల్లగా ఉంటాయి. అవి పది విదాలు. (మొత్తం రుద్రాక్షలు ముప్పై ఎనిమిది విదములు)

తెలుపు సాత్వికమునకు, ఎరుపు రాజసమునకు, వలుపు తామసమునకు చిహ్నాలు.

ఏకముఖి రుద్రస్వరూపము ధరిస్తే బ్రహ్మపాత్యా దోషమును పోగొట్టుతుంది. (పరతత్వజ్ఞానం కలుగుతుంది.) ద్విముఖి అర్ధనారీశ్వరము పాపహరము, త్రిముఖము అగ్ని రూపము స్త్రీ వాత్యాపాపహరి. చతుర్ముఖము బ్రహ్మశక్తికము నరహత్య పాపహరకము. పంచముఖి కాలాగ్ని రుద్రాశక్తికము సర్వదోషహరము. షణ్ముఖినిరూపము. (స్కందాత్మకము) దానిని కుడిచేత ధరిస్తే బ్రహ్మపాత్యాది మహాపాతకాలను భస్మం చేస్తుంది. సప్త ముఖము అనంగాత్మకము లంగారం దొంగిలించడం మొదలైన పాపపు పనులవల్ల వచ్చే పాపములను పోగొడుతుంది. అష్టముఖం వివాదుకాత్మకం. గురుద్రోహదుల వల్ల కలిగే పాపాలను దూరీకరిస్తుంది. నవముఖం భైరవాత్మకం. దీనిని ఎడమభుజాన ధరిస్తే భుక్తి ముక్తి కలుగుతాయి. బ్రహ్మపాత్యాది పాతకాలు జీతాయి. శంకరునితో సమాన బంశాలి అవుతాడు. దశ ముఖం జనార్దవాత్మకం. భూత భేదాధ్యుపద్రవాలు పోగొట్టుతుంది.

ఏకాదశ ముఖం ఏకాదశ రుద్రాత్మకం. దీనిని శిఖపై ధరిస్తే అశ్వమేధ ఫలం వస్తుంది. ద్వాదశ ముఖం ద్వాదశిసూర్యాత్మకం. ద్వాదశాదిత్యుల అనుగ్రహం కలిగిస్తుంది. పతిపులను చంపడంవల్ల వచ్చే పాపమును పోగొట్టుతుంది. తదమాడు ముఖములున్న రుద్రాక్ష సామాన్యముగా లభించదు. అది కార్తికేయాంశము. సర్వార్థసిద్ధిప్రదం అవుతుంది. పద్మాల్ప మొఖాలు గలది కూడా దొరకదు. దొరికితే దానిని సర్వాధిశునందు ధరించాలి. అది పకలపాపహ్నం. సర్వ సౌభాగ్యకరం.

అష్టోత్తరశత రుద్రాక్షలను మాలగా కూర్చి ధరించిన వానికి అశ్వమేధమాగ పుణ్యఫలం, అంతమందు శివ సాన్నిధ్యం సంప్రాప్తిస్తుంది.

జవహల :- రుద్రాక్ష ముఖము నందు రుద్రుడు, పుచ్చము నందు విష్ణువు అధిదైవతములుగా వుంటారు. ఇరవై అయిదు రుద్రాక్షలను గోపురవలయాకారముగా మాలిక కూర్చాలి. కూర్చినపుడు ముఖముతో ముఖము పుచ్చముతో పుచ్చమును కలిపికూర్చాలి. ఈ లెక్కకు మించి కూర్చినదానికి నాశనామాళిక అని పేరు. ఈ విధముగా కూర్చిన మాలిక వల్ల మంత్రసిద్ధి కలుగును.

కంఠమునందు, శిరమునందు, కరమునందు, కర్ణమునందు భక్తితో రుద్రాక్ష వారణ చేసినవాడు శంకరునివంటి వాడవుతాడు. ప్రాణాపాన సమయమున భక్తితో రుద్రాక్ష ధరించిన వానికి రుద్రత్వం వస్తుంది, పునర్జనం ఉండదు.

రాత్రి పరుండునప్పుడు కంఠమందుండరాదు. స్నానం చేసేటప్పుడు రుద్రాక్షనుండి వడే జలబిందువులు ఆరోగ్యాన్నిస్తాయి. ఉసిరికాయ ప్రమాణం గల రుద్రాక్ష ఉత్తమం. రేగువండు ప్రమాణం గలది మధ్యమం. పెసరగింజ ప్రమాణం గలది అదమము. విభూది ధారణవల్ల చక్కటి కాంతి, భైర్యము, బలము కలుగును. గ్రహపీడ, అకాలమరణం తొలగును.

విభూది ధారణ మూడు రోజులు బ్రహ్మ విష్ణు రుద్రులకు సంజ్ఞలుగా భావించాలి. స్నానం చేసే మరుట విభూది లేకుండా శివుని పూజిస్తే ఫలం నున్నది. విభూది ధరించేవారికి వాత పితృ కపముల వల్ల వచ్చే రోగాలు రావు.

నిత్యము విభూతి ధారణ చేయువారికి రుద్రత్వము లభిస్తుంది. అంతియందు కైలాస ప్రాప్తి పొందుదురు.

65) ఈశ్వరునికిచ్చిన జ్వాలాహంతి శక్త్యాలంకారం లో కాలగా మెగలిన గడ్డిని పశువులకు పెట్టినచో అశోగ్యము

66) రుద్రునికి అభిషేక ద్రవ్య సాములు :

అనుపాలతో అభిషేకించిన సర్వసౌఖ్యములు
అను పెరుగుతో ఆరోగ్యం, బలం, సర్వసౌఖ్యములు

అను నెయ్యితో విశ్వరూప్తి

మెత్తని పంచదారతో దుఃఖ వాశనము

తేనెతో తేజోవృద్ధి

భిన్న జలముతో మహాపాపహరం

గంధోదకముతో పుత్రలాభము

పుష్పేదకముతో భూలాభము

బిల్వజలముతో భోగభాగ్యములు

దుర్బోదకముతో నష్టద్రవ్యప్రాప్తి

సువ్వల మానెతో అపమృత్యుహరం

రుద్రాక్షోదకముతో సుహృత్సర్వము

సువర్ణజలముతో దర్శిద్రవాశనము

అన్నంతో రాజ్యప్రాప్తి, ఆయుర్యుద్ధి, సుఖజీవనం

ద్రాక్షరసంతో నకల కార్యసిద్ధి

ఖర్జూర ఫలంతో శత్రువులకు హాని

వేరేడుపండ్ల రసంతో వైరాగ్యం

క్రమూర జలముతో చక్రవర్తిత్వం

నవరత్న జలముతో ధాన్యం, గృహ, గోప్రాప్తి

మామిడి పండ్ల రసంతో దీర్ఘవృద్ధి వాశనం

పసుపు సీసంతో మంగళప్రదము

అయా ద్రవ్యములతో శివునకు అభిషేకించిన అయా ఫలములు లభించునని మహర్షులచేత చెప్పబడెను.

(రుద్ర కామ్యార్చనా విధానములో యున్నది.)

67) భూలోకములో ఎన్ని పుష్పములు, పత్రములు కలవో వాచినన్నిటిచే శివుని పూజించిన ఎంత ఫలితము కలుగునో, ఆ ఫలమునకు కోటిరెట్లు, విభూతిచే అభిషేకించిన కలుగును. అష్టదిశ్చర్యములు కలుగును.

68) నల్లనఃస్వలనే అర్చించిన శత్రునాశనము సిద్ధించును. శ్రేతాక్షతలచే అర్చించిన మోక్షమును కలుగచేయును.

69) అభిషేక జలమును మూడుసార్లు పానము చేసిన మనో వాక్యాయములచే చేసిన పాపములు పోవును. దాన, హోమ, స్వాధ్యాయ, దేవతాపూజలు చేయనివారైనను 'శివపాదోదకము' త్రాగిన మాత్రముననే మోక్షము కలుగును.

70) అశ్వర్థ లక్షణములు :

1) ఒకరు వాసన చూసిన పుష్పమును పురుషులు తిరిగి వాసన చూడరాదు.

2) కట్టిన పంచమ తడిపేపరకు ముందుగా ఎలా కట్టారో అలానే కట్టవలెను.

3) సానపైమన్న గంధము సరాసరి రరించకూడదు. చేతిలోకి తీసికొని ధరించవలెను.

4) పిల్లిముట్టిన పదార్థములు భుజించుట పనికిరాదు.

5) నీటిలో తన ప్రతిబింబము చూచుట పనికిరాదు.

6) ఉదయముననే దీపము పురుషుడు తీయుట పనికిరాదు.

71) దేవుడు ఊరేగింపునకు వచ్చినపుడు, పెత్తలను నడిపించుకు పుస్తానవుడు, స్వగళం చెప్పాలంటే ప్రతి ఇంటి ముందర

బిందెడు నీళ్ళు నిలుపుగా పోయవలెను. అడ్డముగా నీళ్ళుపోస్తే గ్రామదేవత వస్తుంది. నిలుపు తిరుము. అడ్డము అతిథిము.

72) ఉసిరిక చెట్టును కార్తికమాసములో పూజించుట సూర్యనక్ష సంబంధమున్న కారణం వలన రాత్రి పూర్వము మాసము అనారోగ్య కారణం కనుక అట్టిది కలగకుండా వుండుటకు పూజించుచున్నాము.

73) తిల్లేడు చెట్టుకి, సూర్యభగవానునికి సంబంధం ఉన్నది. కాబట్టి రథసప్తమినాడు 'వీడు' తిల్లేడు ఆకులతో పాటు రేగుపళ్ళు తలపీద పెట్టుకొని మూడు పెర్యాయములు స్నానం చేయవలెను.

74) శ్రీరామ మంత్రమునకు 'తారక'మని ఖ్యాతి గలదు. ఇంకొకదాని కదిలేదు. రాముడు అత్యున్నతాపురుషుడు కనుక ఆత్మారాముడని పిలిచెదరు. కావున చావుబోవువారికి అంత్యకాలమున వెవిలో రామనామము శివుడు ఉపదేశించును.

75) గురువుని మానవునిగా భావించరాదు. మంత్రము నందు అక్షరబుద్ధి పెనికిరాదు. అట్లు మరెచందరో వారు వరకమును పొందెదరు గురువుగూర్చి చెప్పవచ్చును. కాని మంత్రము గూర్చి చెప్పరాదు.

76) సంకల్పముచేయుటకు ముందును, అభిషేకాలముందును, అభిషేకానంతరము వందును మాష దీప, నీరాజన సమయములందును, పవళింపుసేవ యందును ఘంటానాదము చేయవలెను.

77) స్నాన, ధూప సమయములందు 'గంట' ఏకపార్శ్వమందు (ఒకే అంచున) కొట్టవలెను.

78) నీరాజన సమయమందు ఐదు పార్శ్వములకు తిగులునట్లు 'గంట' కొట్టవలెను.

79) అర్చనాసమయము వందు, పంధ్యోపాసనయందు పర్యుత్థాన లక్ష్మీలములగు ముద్రలు ప్రదర్శించవలెను. ముద్ర అనగా (అగ్రస్థపహిత) 'ము' అనుదానికి దేవునికి ముదమును చేయునదనియు, ద్రః' అనుదానికి దుఃఖ పాపములను తరిమి వేయునది అనియు అర్థము.

80) అంజనేయులు :

భక్తాంజనేయము, సనన్దాంజనేయము, దాసాంజనేయము, వీరాంజనేయము, పంచముఖాంజనేయము.

81) యోగాగ్ని - యోగం చేయుటకు పుట్టించునది.

యోగాగ్ని - తుపక్తి వలన పుట్టునది.

దావాగ్ని - అడవులను కాల్చునది.

బడవాగ్ని - సముద్రములో వుండునది.

వైశ్వానరుడు అనే అగ్ని - మనసి శరీరములో ఉండునది.

లోకాగ్ని - అగ్ని పెద్దలో ఉండునది.

మనము సత్యం ఆచరించదగిన ధర్మాలు, నియమాలు అనేకం సృష్టిలో ఉన్నాయి. వాటిలో మనుస్మృతి, పరాశరస్మృతి, ఋషిస్మృతి, శంఖస్మృతి, ఆశ్రామస్మృతి, విష్ణుస్మృతి, హరితస్మృతి, యమస్మృతి, అంగీరసస్మృతి, దక్షస్మృతి, వ్యాసయాజ్ఞవల్క్యకాత్యాయన, సంవత్సర, బృహస్పతి, ఉశనస్మృతులు, గౌతమ, వశిష్ట, అపస్తంబ, బోధామిక సూత్రాలు మన ఆర్ష ధర్మానికి ముఖ్యమైన ప్రమాణాలు. వాటియందు చెప్పిన ధర్మాలు, నియమాలు అన్నింటినీ ఆచరించకపోయినా, కొన్నింటినైనా ఆచరణలో పెట్టాలి. ఇవి ఇహపర సుఖాలను ప్రాప్తించేవైనా.

82) గుడిలో వచగ్రహములకు ప్రదక్షణ చేసిన తరువాత గుడిప్రాంగణములో కాళ్ళు కడుగుకొనరాదు. గుడి బయట కడుగుకొనవలెను. కాళ్ళు కడుగుకొనకుండా ఇంటిలోనికి వెళ్ళరాదు.

"హరిః ఓం తత్ సత్"